Batxillerat d’Arts Plàstiques, Imatge i Disseny
Institut Poeta Maragall, Barcelona
Matèria: Volum
Tema: Escultura pública
Professor: Abel Figueres

L’escultura pública (II)

(Aquest PowerPoint està pensat concretament per il·lustrar, acompanyar i completar la programació i els dossiers d’apunts de la matèria de Volum del Batxillerat d’Arts Plàstiques, Imatge i Disseny. Però també pot servir per a qualsevol estudiant o persona interessada en el coneixement de l’art en general i en el de l’escultura en particular).

INTERVENCIONS EN ESPAIS URBANS:
ESCULTURA PÚBLICA

Escultura pública a Barcelona

Monument a Colom

Gaietà Buïgas (arquitecte)

Rafael Atché (escultor estàtua)

Agapit Vallmitjana (lleons de la base) i col·laboracions d'altres escultors diversos

1888

(restauracions 1929, 1965 i 1984)

ferro, bronze, pedra calcària, pedra de Montjuïc

57'20 x 31'50 m (total)

23'50 x 2'25 m (columna)

7 m (estàtua)

Portal de la Pau

Barcelona

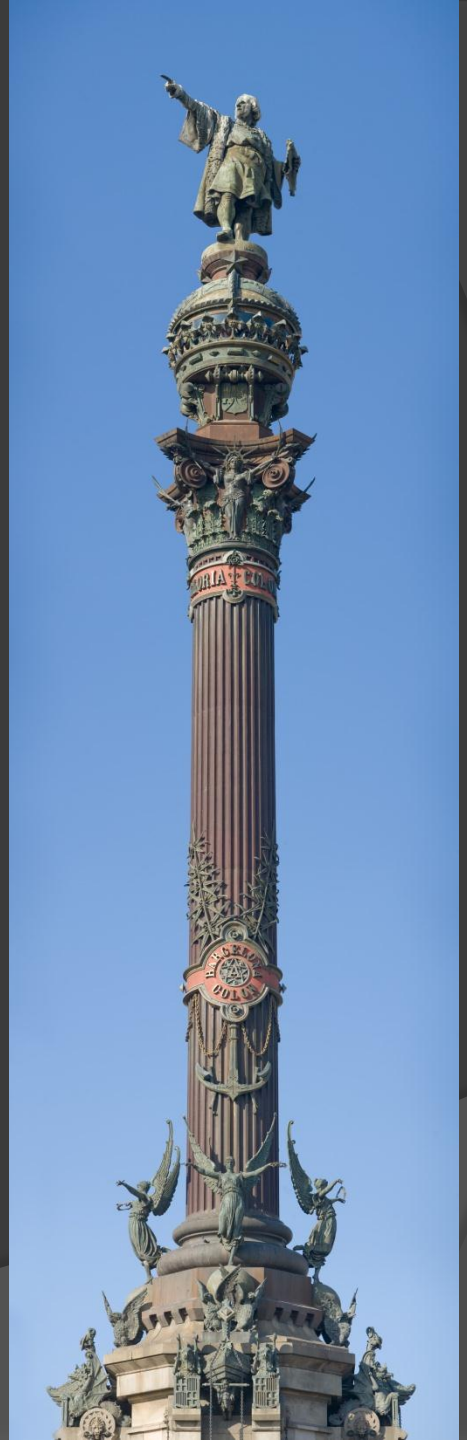

http://columbus.vanderkrogt.net

Josep Llimona

Josep Llimona; ***Desconsol***, 1907, marbre, 67 x 67 x 76 cm, Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC), Barcelona.

Còpia de ***Desconsol*** als jardins del Parc de la Ciutadella, davant del Parlament de Catalunya

Josep Llimona; ***Sant Jordi nu***, 1924, muntanya de Montjuïc.

Josep Llimona; ***Monument al Doctor Robert***, 1910 (desmuntat de la Plaça Universitat el 1940 i reconstruït a l'actual emplaçament el 1985), pedra artificial i bronze sobre pedra calcària, 12'60 x 9'26 x 11'25 m, Plaça Tetuan, Barcelona.

Pau Gargallo

Escultura de Pau Gargallo situada a l'Estadi Olímpic de Montjuïc, inaugurat l'any 1928 amb motiu de l'Exposició Internacional del 1929

Pau Gargallo; ***Aurigues Olímpics,*** 1991 (còpia en bronze d'un original de 1929), 2'79 x 4'35 x 2'43 m (peça 1), 2'79 x 4'20 x 2'65 m (peça 2), Estadi de Montjuïc, Barcelona.

Pau Gargallo; ***Aurigues Olímpics,*** 1991 (còpia en bronze d'un original de 1929), Parc esportiu de Can Dragó, Barcelona.

Josep Granyer

Josep Granyer; ***El Zoo inacabat: "Coqueta"*** i ***"Meditació"***, 1972, bronze sobre pedestal de granit, Rambla Catalunya, Barcelona.

Josep Granyer; ***"Coqueta"*** (coneguda popularment com *La girafa presumida*), 1972, bronze sobre pedestal de granit, 307 x 273 x 90 cm (total); 137 x 216 x 90 cm (figura), Rambla Catalunya/Diagonal, Barcelona.

Les dues peces del *Zoo inacabat* (*“**Coqueta**”* i *“**Meditació**”*) evoquen amb molta ironia dues obres molt conegudes de la història de l’escultura: ***Paolina Bonaparte*** d’Antonio Canova i ***El pensador*** de Rodin.

Paolina Bonaparte d’Antonio Canova

Coqueta de Josep Granyer

Josep Granyer; ***"Meditació"*** (coneguda també popularment com *El toro pensant*), 1972, bronze sobre pedestal de granit, 242 x 62 x 76 cm (total); 105 x 48 x 63 cm (figura), Rambla Catalunya /Gran Via de les Corts Catalanes, Barcelona.

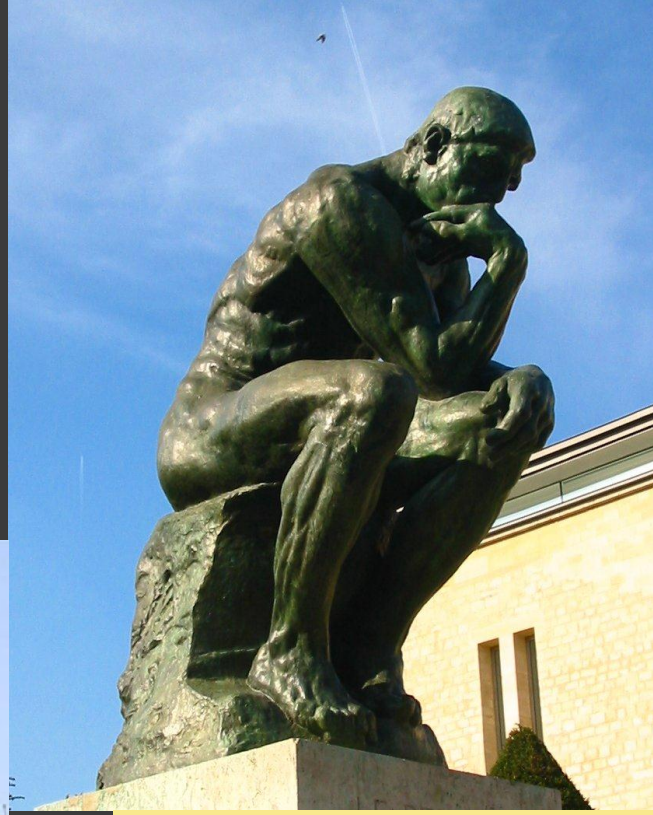

El pensador de Rodin

Meditació de Josep Granyer

Alexander Calder

Alexander Calder; ***Quatre ales***, 1972, acer pintat, 500 x 354 x 320 cm, Fundació Joan Miró, Barcelona.

Fotografia de la ***Font de Mercuri*** d'Alexander Calder al Pavelló de la República Espanyola de l'Exposició Internacional de París, 1937. Al fons es pot veure el ***Gernika*** de Picasso.

Alexander Calder; ***Font de mercuri***, 1937, ferro i coure pintats, 114 x 293 x 196 cm, Fundació Joan Miró, Barcelona.

Joan Brossa

Joan Brossa
Monument al llibre
1994
Planxa pintada d'acer inoxidable sobre base d'acer inoxidable i granit gris
3'02 x 1'40 x 1'40 (total)
2'16 x 1'23 x 1'26 (llibre)
Gran Via / Passeig de Gràcia
Barcelona

COMEDIA
Brossa

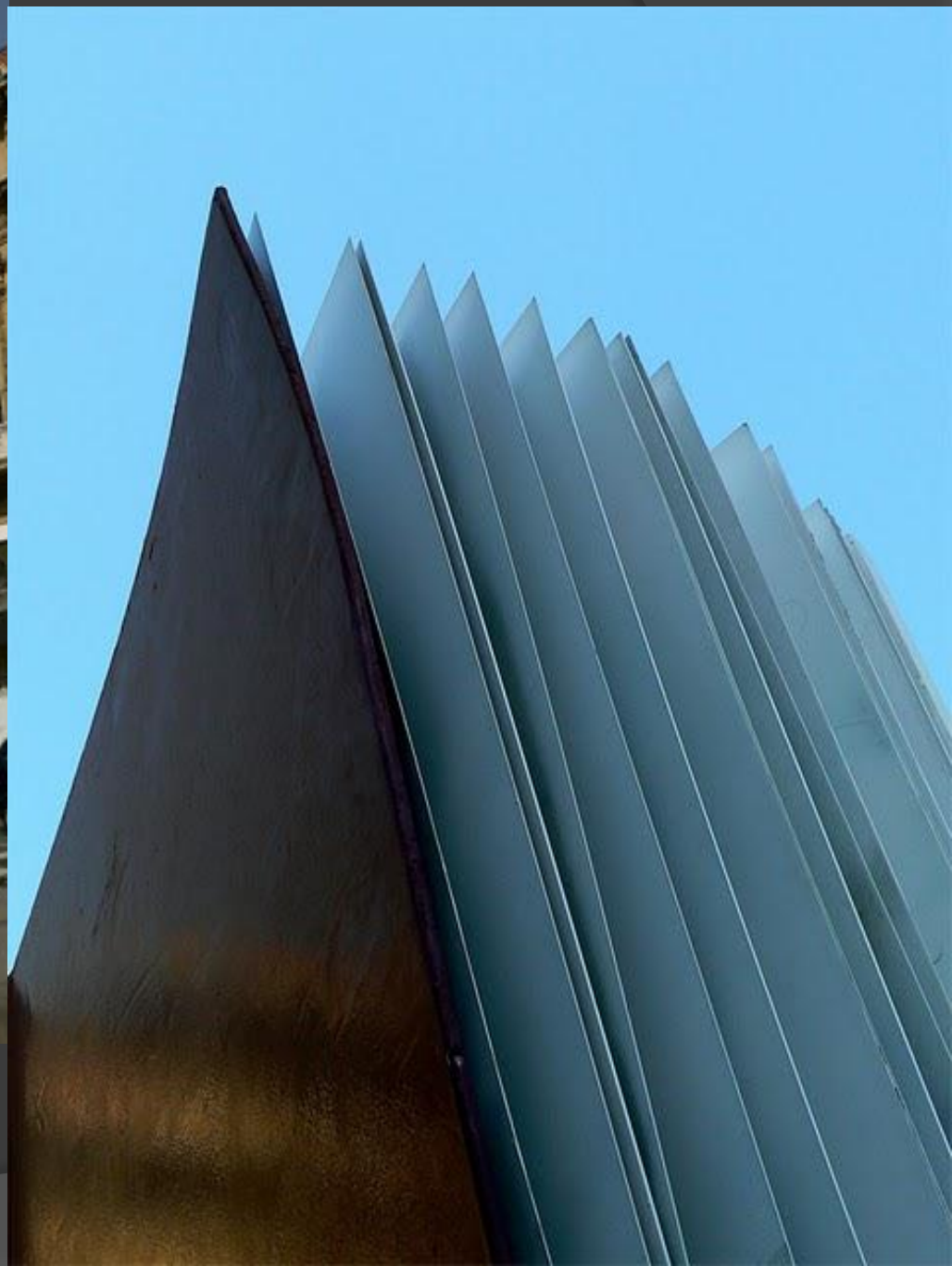

Joan Brossa
L'antifaç
granit amb incrustació de bronze
40 x 40 cm
La Rambla, davant de l'església de Betlem
Barcelona

Joan Brossa

Poema visual per a una façana

1993

acer corten i pintura per a automòbil

llagost = 3’5 x 7 m

100 lletres de 50 x 50 cm cadascuna escampades per la façana del Col·legi d’Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona

Carrer Bon Pastor, 5

Barcelona

S DE BARCELONA

CCCBAAAAAA
EEEEDDCC
LLLIIIIGEE
ROPOOONNLL
UTT

Joan Brossa; ***Barcino***, bronze i alumini, 1,39 x 12,58 x 1,40 m, ,7 lletres d'un metre d'alçada cada peça que incorporen símbols universals, Plaça Nova (prop de la Catedral), Barcelona.

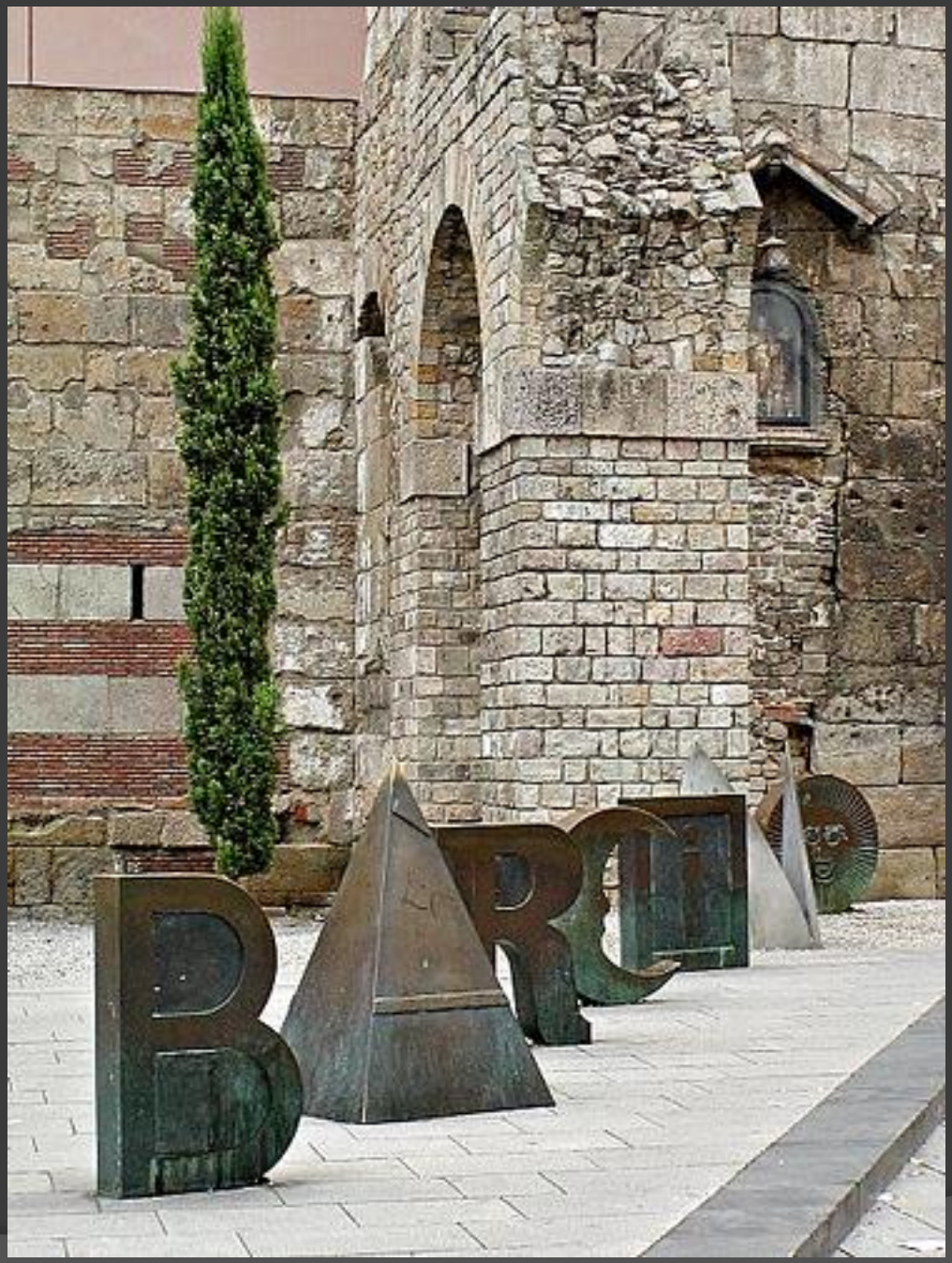
BARC

R

Joan Brossa; ***“Poema visual transitable en tres parts: 1. naixença, 2. camí (pauses i entonacions), 3. final”***, 1984, pedra artificial, diverses peces de diferents mides, 12’60 x 37’10 x 40’30 m (en conjunt), Jardins de Marià Cañardo (al costat del Velòdrom d’Horta), Barcelona.

Jorge Oteiza

Jorge Oteiza; ***La ola***, 1998, planxa d'alumini patinada, 3'70 x 4'15 x 3'59 m, Plaça dels Àngels, davant del MACBA, Barcelona.

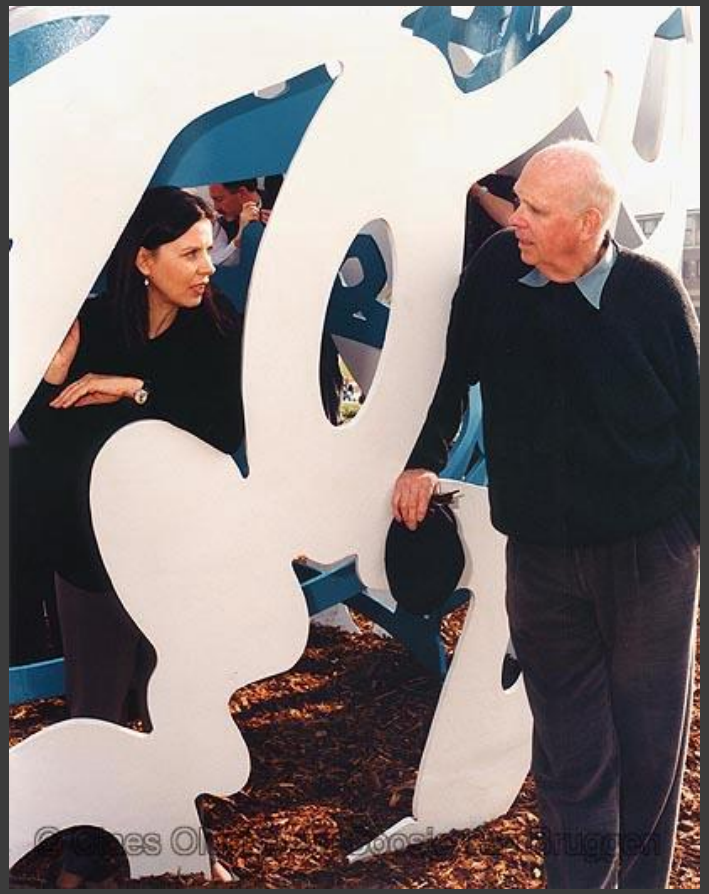

Claes Oldenburg &
Coosje Van Bruggen

diverses maquetes del procés de treball de l’obra ***Mistos*** de Claes Oldenburg.

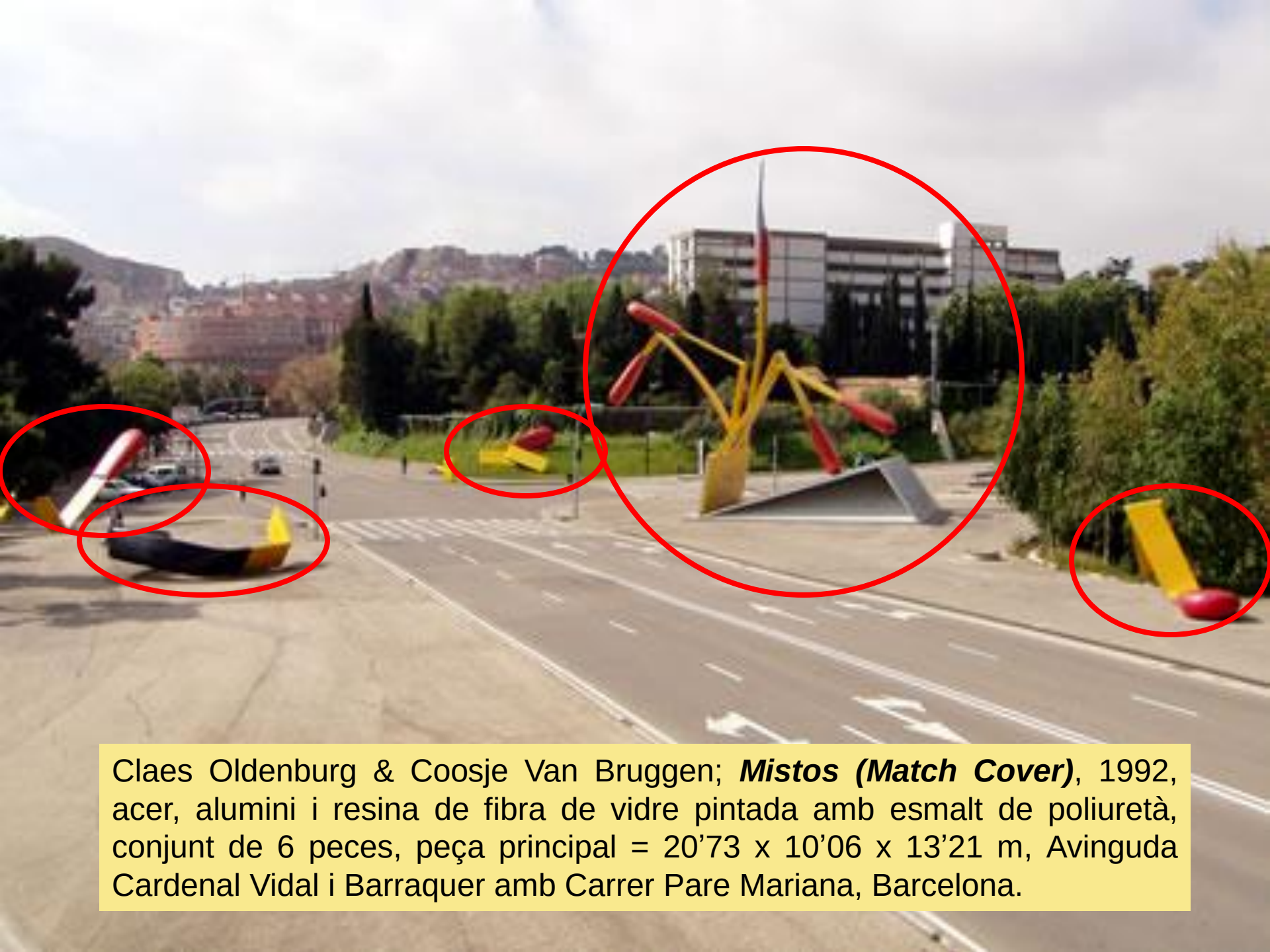

Claes Oldenburg & Coosje Van Bruggen; ***Mistos (Match Cover)***, 1992, acer, alumini i resina de fibra de vidre pintada amb esmalt de poliuretà, conjunt de 6 peces, peça principal = 20’73 x 10’06 x 13’21 m, Avinguda Cardenal Vidal i Barraquer amb Carrer Pare Mariana, Barcelona.

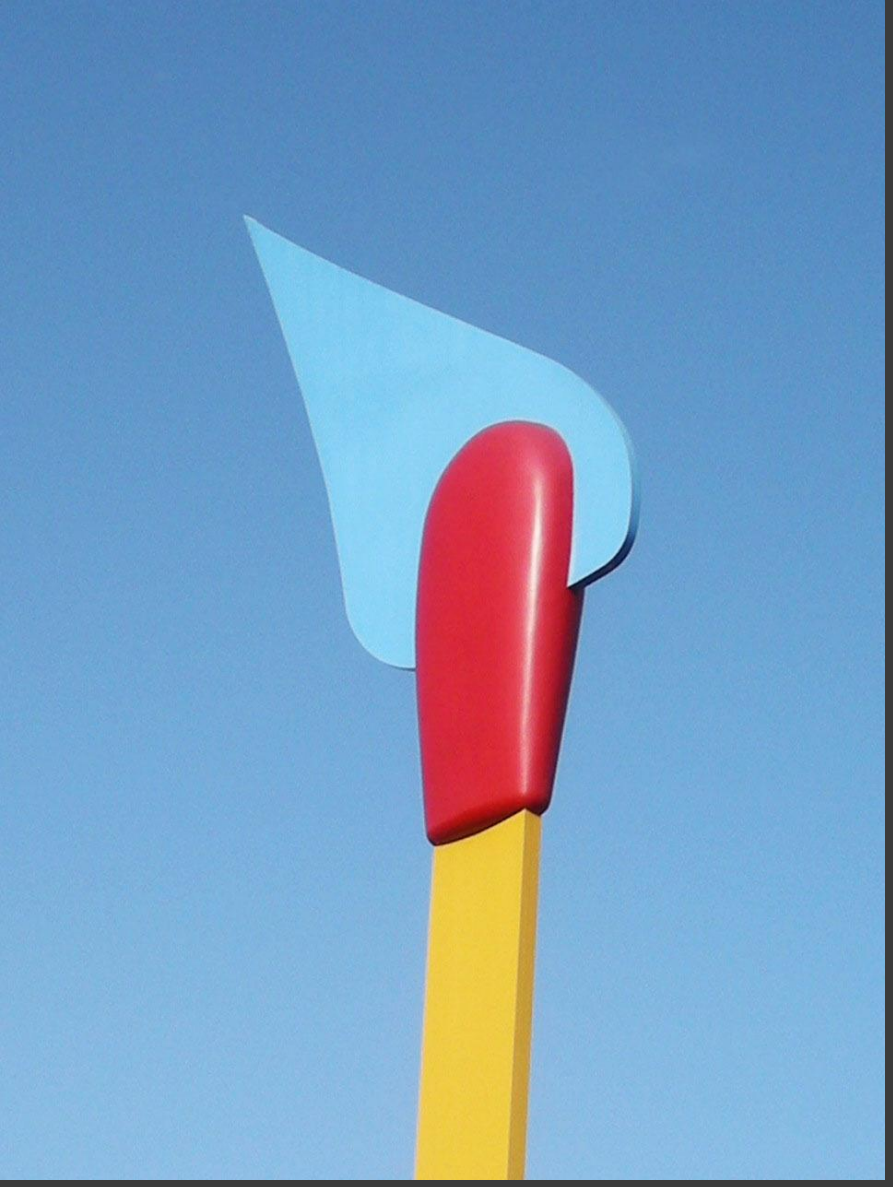

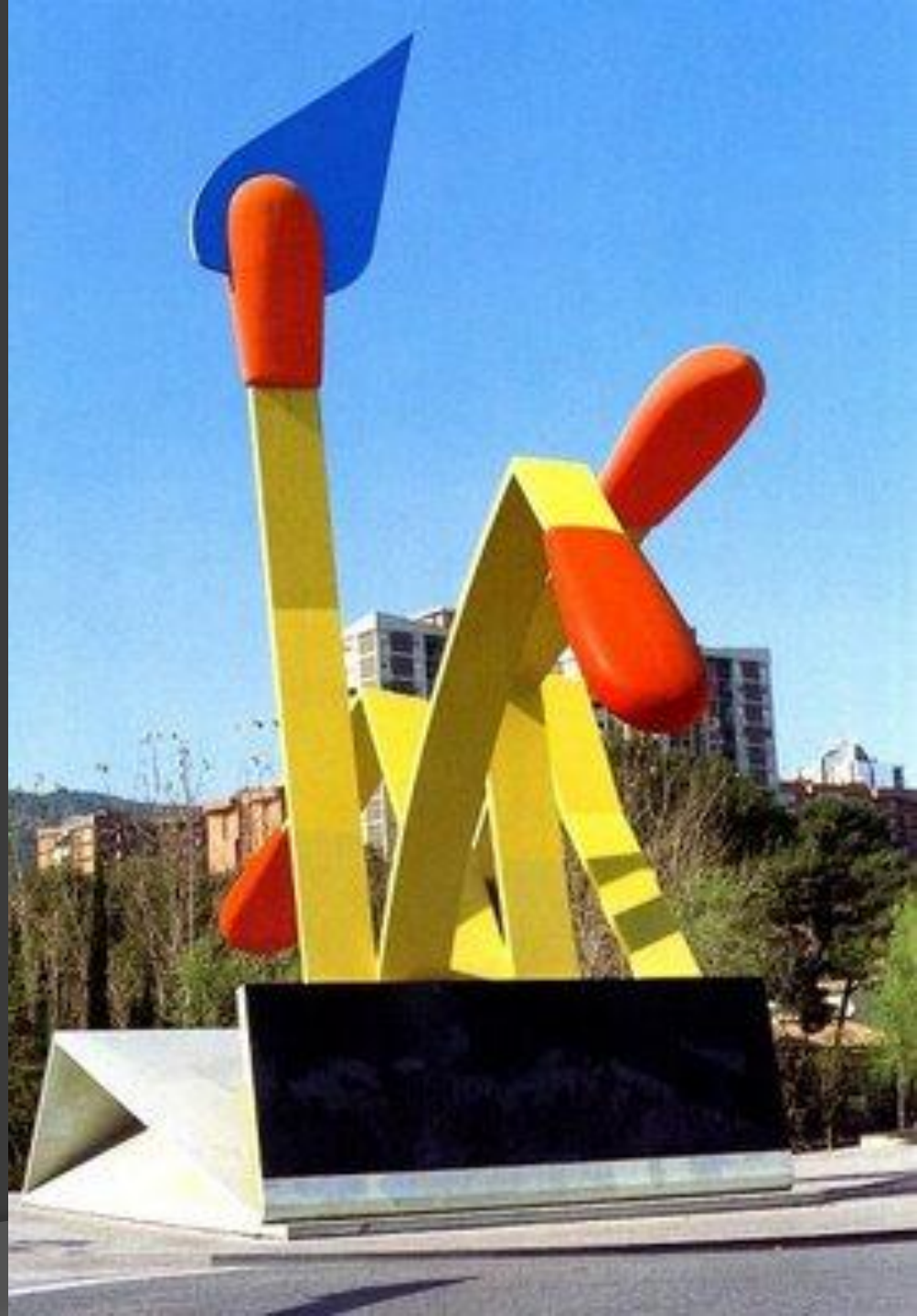

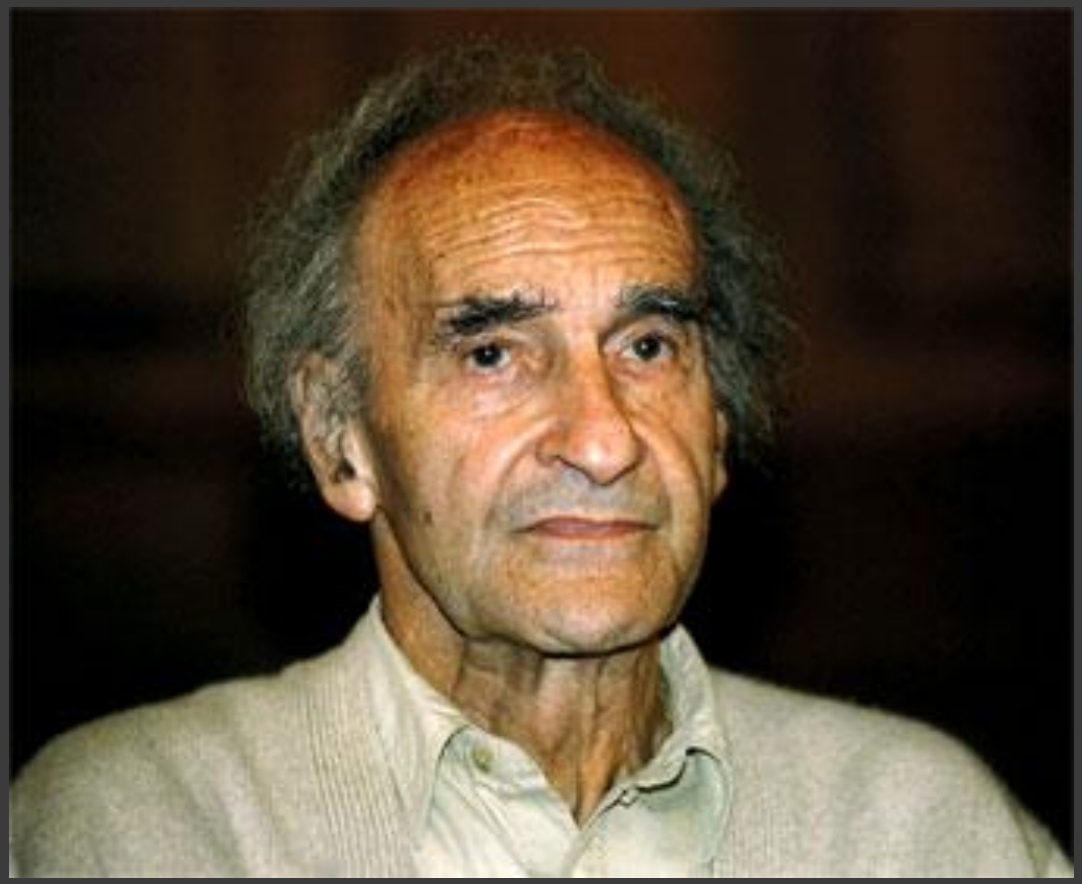

Eduardo Chillida

Eduardo Chillida
Mural
Plaça dels Àngels
al costat del MACBA
Barcelona

Eduardo Chillida; ***Topos V***, ferro, 2’10 x 2’37 x 1’70 m, Plaça del Rei, Barcelona

Ú D'HISTÒRIA
DE LA CIUTAT

Vista general del Parc de la Creueta del Coll, a Barcelona. Al fons es pot veure l'escultura ***Elogi de l'aigua***, d'Eduardo Chillida

Eduardo Chillida; ***Elogi de l'aigua***, 1987 (reconstruïda 1998), formigó armat amb àrid vermell i granalla de ferro, executat in situ i suportat per cables d'acer, 7'20 x 12 x 6'50 m, Parc de la Creueta del Coll, Barcelona.

Vista de la l'estructura exterior de l'encofrat de l'obra realitzat amb taulons de fusta abans de tirar-hi el formigó. L'encofrat delimitava exactament l'espai buit de l'escultura en negatiu. Un cop acabat i repassades totes les escletxes de l'encofrat, es va tirar el formigó pastós fins que va omplir tota l'estructura. Quan el formigó estava dur es van retirar els taulons de l'encofrat i va restar la forma definitiva de l'obra.

Rebecca Horn

Rebecca Horn; ***L'estel ferit (Homenatge a la Barceloneta),*** 1992, ferro, vidre i llum sobre base de formigó armat, total 10'60 x 5'17 x 5'17 m, Passeig Marítim de la Barceloneta, Barcelona.

FONT
DOR

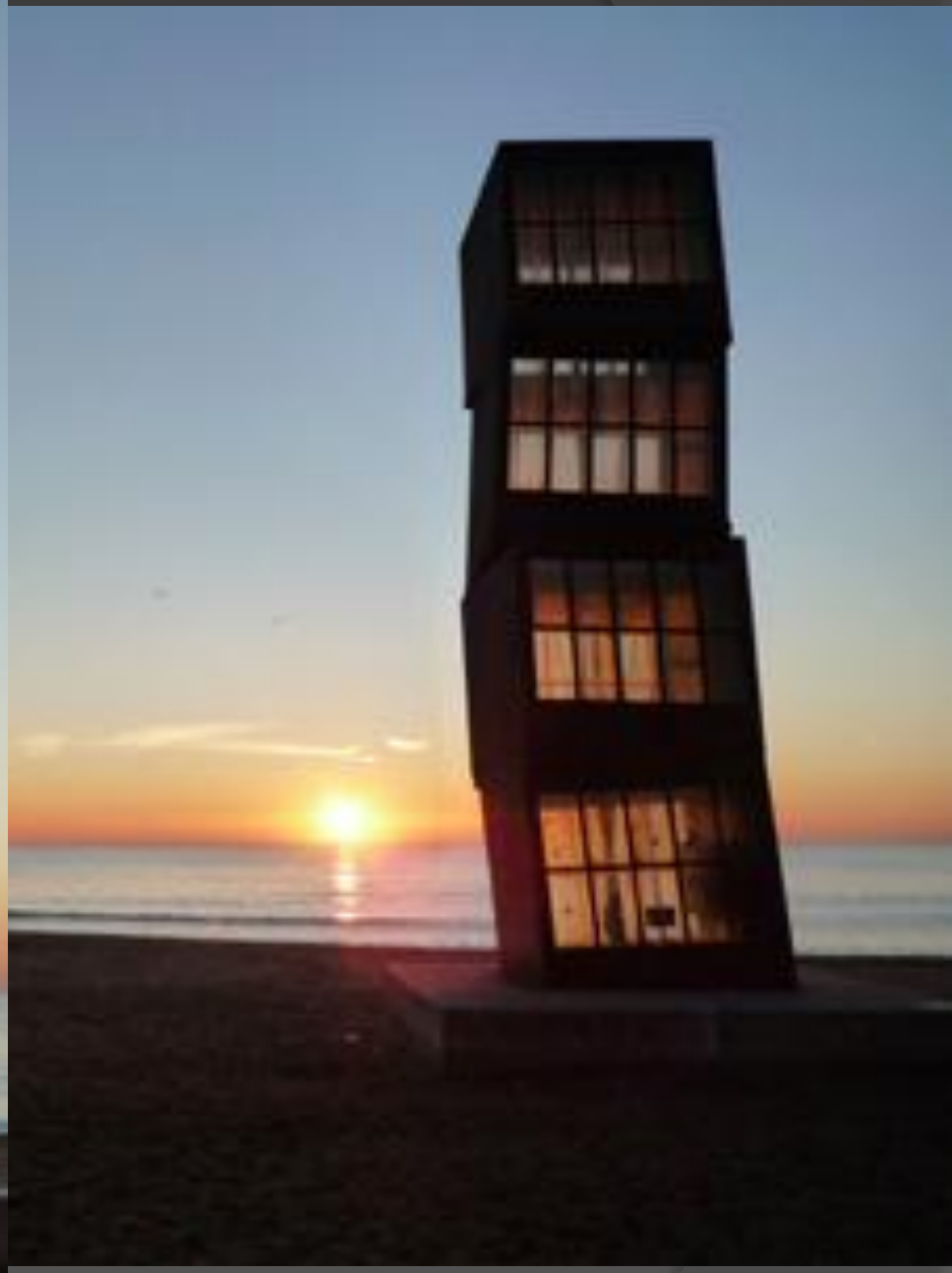

Frank Gerhy

MAPFRE

Frank Gehry; ***Fish*** **(Peix)**, 1992, pedra, malla d'acer i vidre, 35 x 54 m, Port Olímpic, Barcelona.

© Thomas Mayer / www.thomasmayerarchive.de

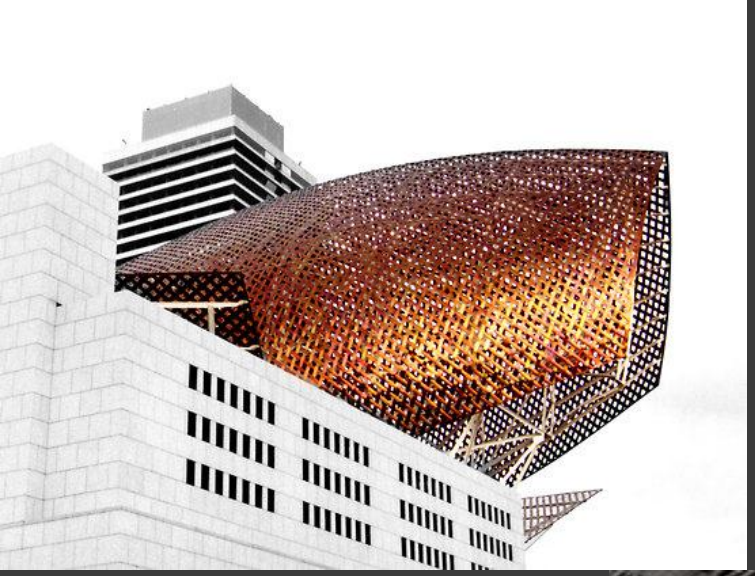

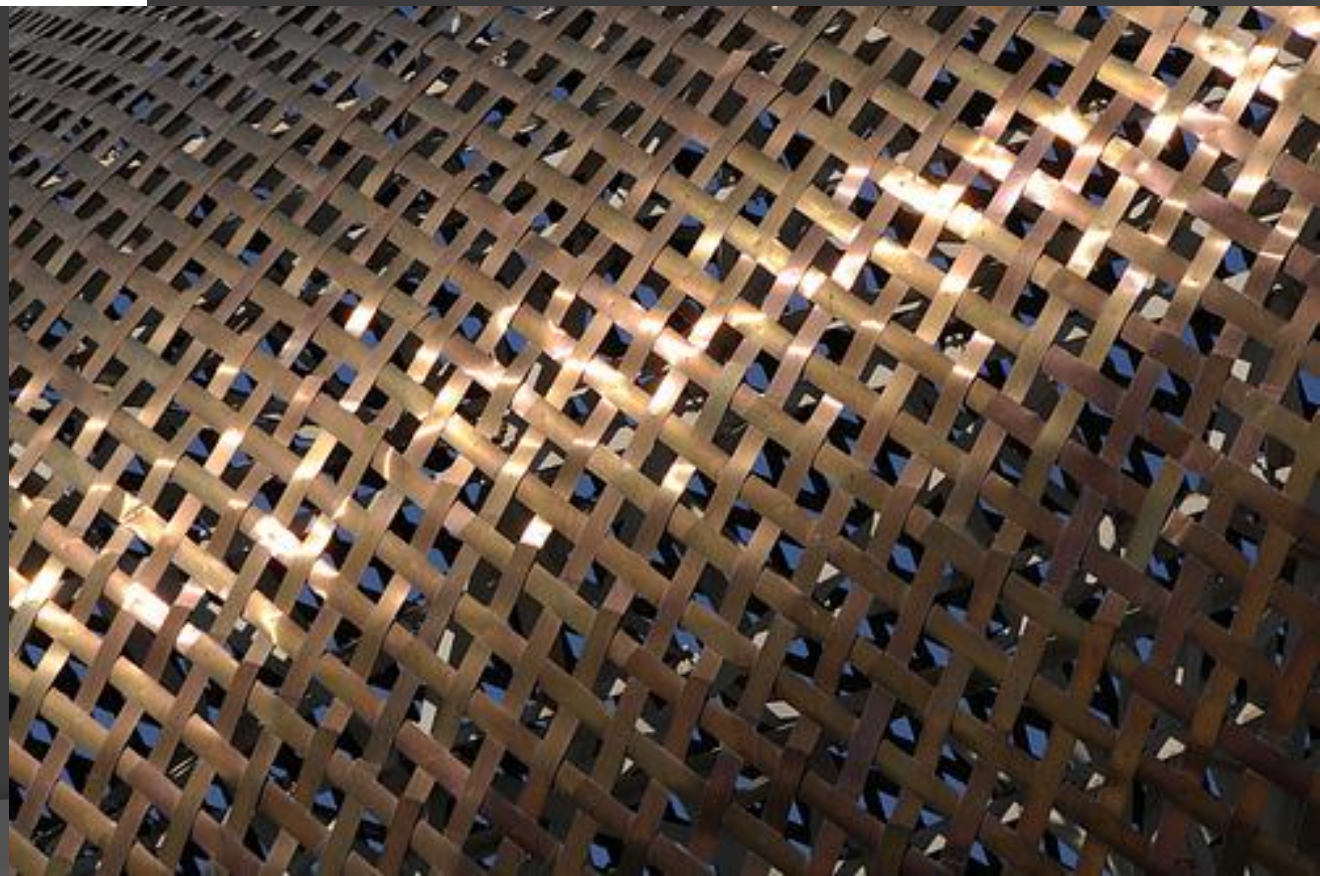

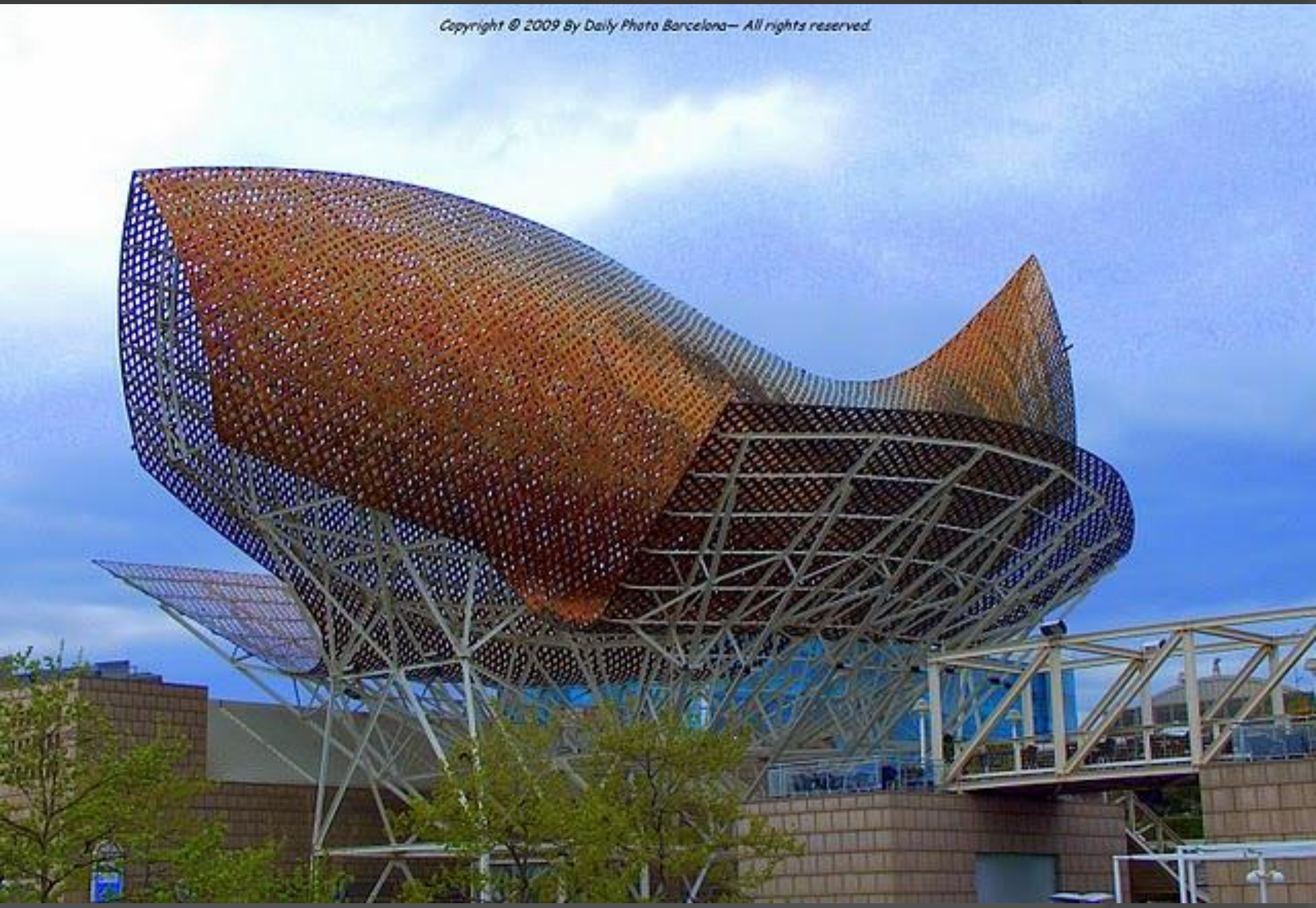
Copyright © 2009 By Daily Photo Barcelona— All rights reserved.

Joan Miró

Mural de Miró al terra de La Rambla de Barcelona

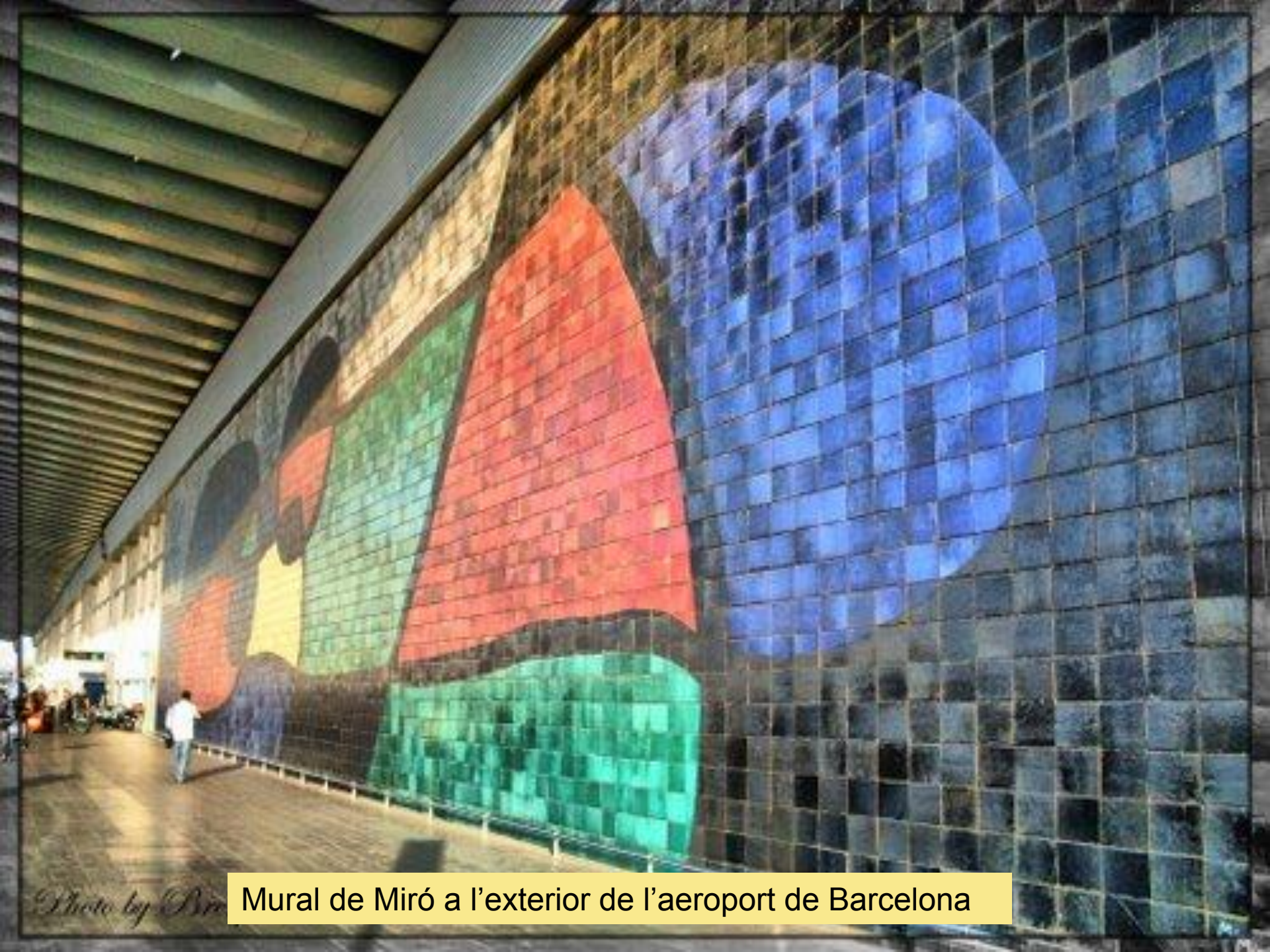

Mural de Miró a l’exterior de l’aeroport de Barcelona

Maqueta de
Dona i Ocell

Joan Miró; ***Dona i ocell***, 1983, (a partir d'un model de 1954).

El títol original de l'obra era ***Dona-bolet amb barret de lluna***. Popularment, se la coneix amb molt diversos renoms com ara condó, moniato, fal·lus, preservatiu, etc.

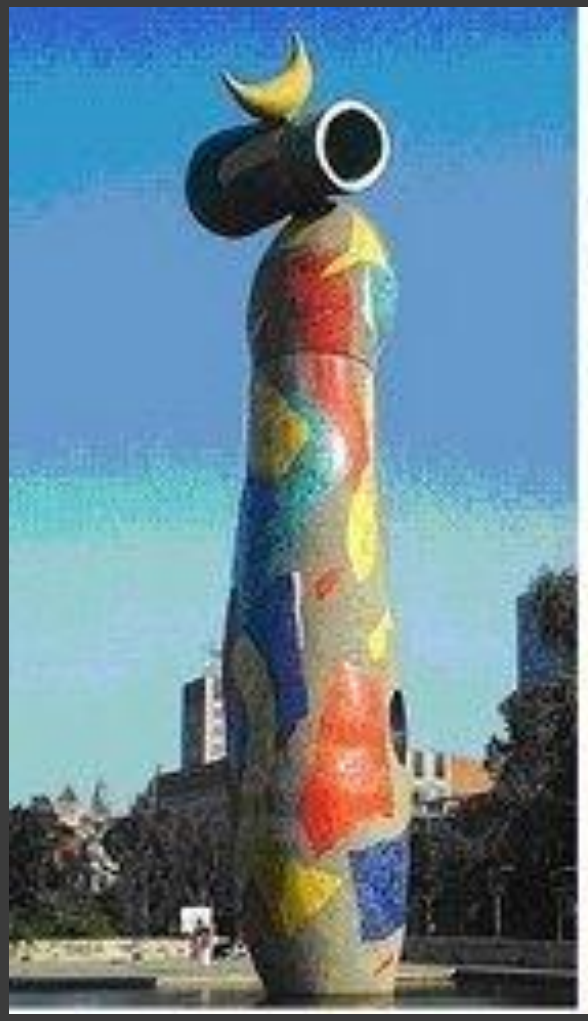

Sacred Egg of Heliopolis;

Joan Miró; Dona i ocell, 1983, pedra artificial revestida parcialment de ceràmica, 20’22 x 5’29 m, Parc de Joan Miró (antic Parc de l’Escorxador), Barcelona.

Vista anterior de l’escultura

Vista posterior

© ondario

JXGE

www.andaluciaimagen.com

Escultures públiques de Joan Miró a diversos llocs del món.

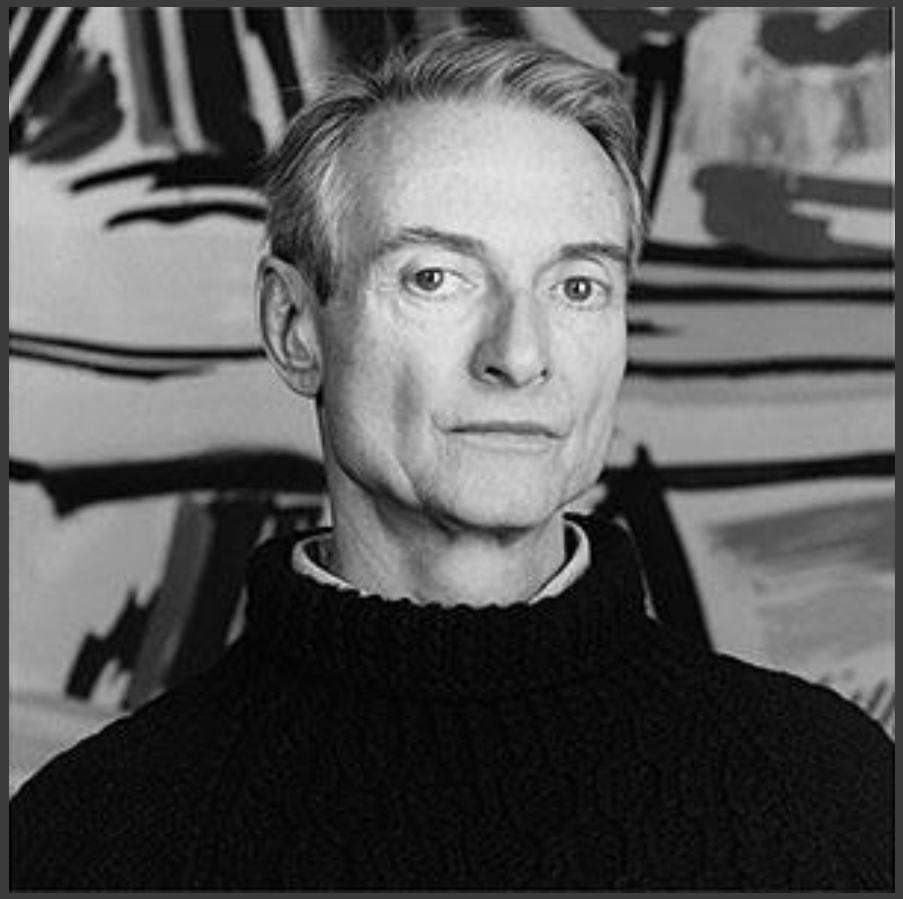

Roy Lichtenstein

Roy Lichtenstein
Cap de Barcelona
1992
formigó, acer inoxidable i trencadís de ceràmica
20 x 5 m
Passeig de Colom
Barcelona

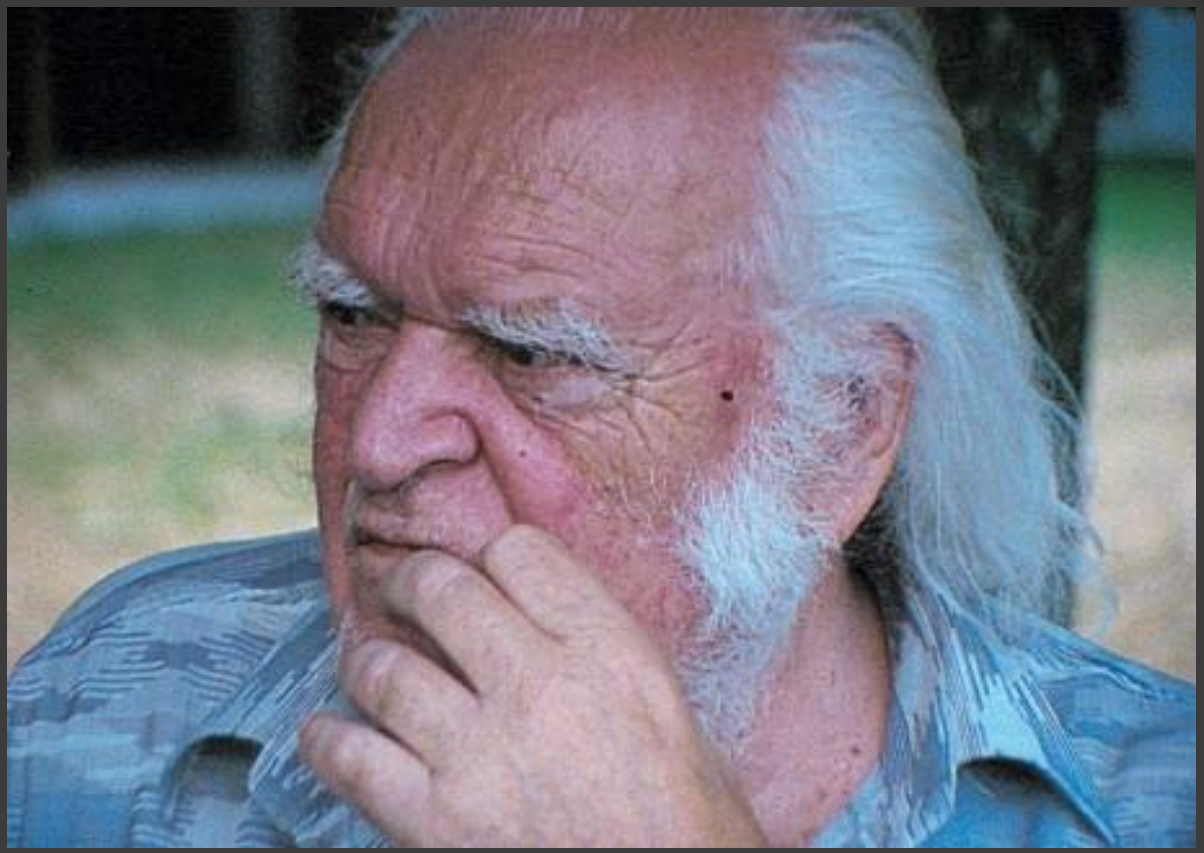

Mario Merz

Mario Merz
Crescendo a pare
1992 (restaurada el 2004)
neons vermells, acer inoxidable i vidre
instal·lació de 160 metres de llarg
(vista aèria)
Moll de la Barceloneta
Barcelona

L’obra està formada per 21 números encastats a terra i col·locats sota un vidre molt gruixut i transparent que els protegeix. Els números, que són de neó de color vermell, tan sols s’il·luminen de nit.

L’obra fa referència a la llei estructural del matemàtic medieval Leonardo Fibonacci. Es tracta d’una progressió aritmètica, diferent de la del sistema decimal, en la qual cada número té el seu origen i és el resultat de la suma dels dos anteriors.

Tot plegat evoca la progressió musical, la poètica pitagòrica de les coses, els secrets matemàtics de la natura i la famosa “secció àuria” de l’art.

De dia les planxes de vidre amb els números passen gairebé desapercebuts, els vianants els trepitgen i caminen per sobre sense adonar-se que es tracta d'un gran muntatge que conforma una obra l'art. La peça es fa visible i assoleix tota la seva expressivitat i significació de nit quan s'encenen els neons vermells.

1

89

481

Jaume Plensa

Jaume Plensa; ***Escullera***, 1988, (1999 en el nou emplaçament), ferro colat, 3 peces, de 1’39, 1’58 i 2’72 m d’alçada, carrer Conflent (en front de la Via Júlia), Barcelona.

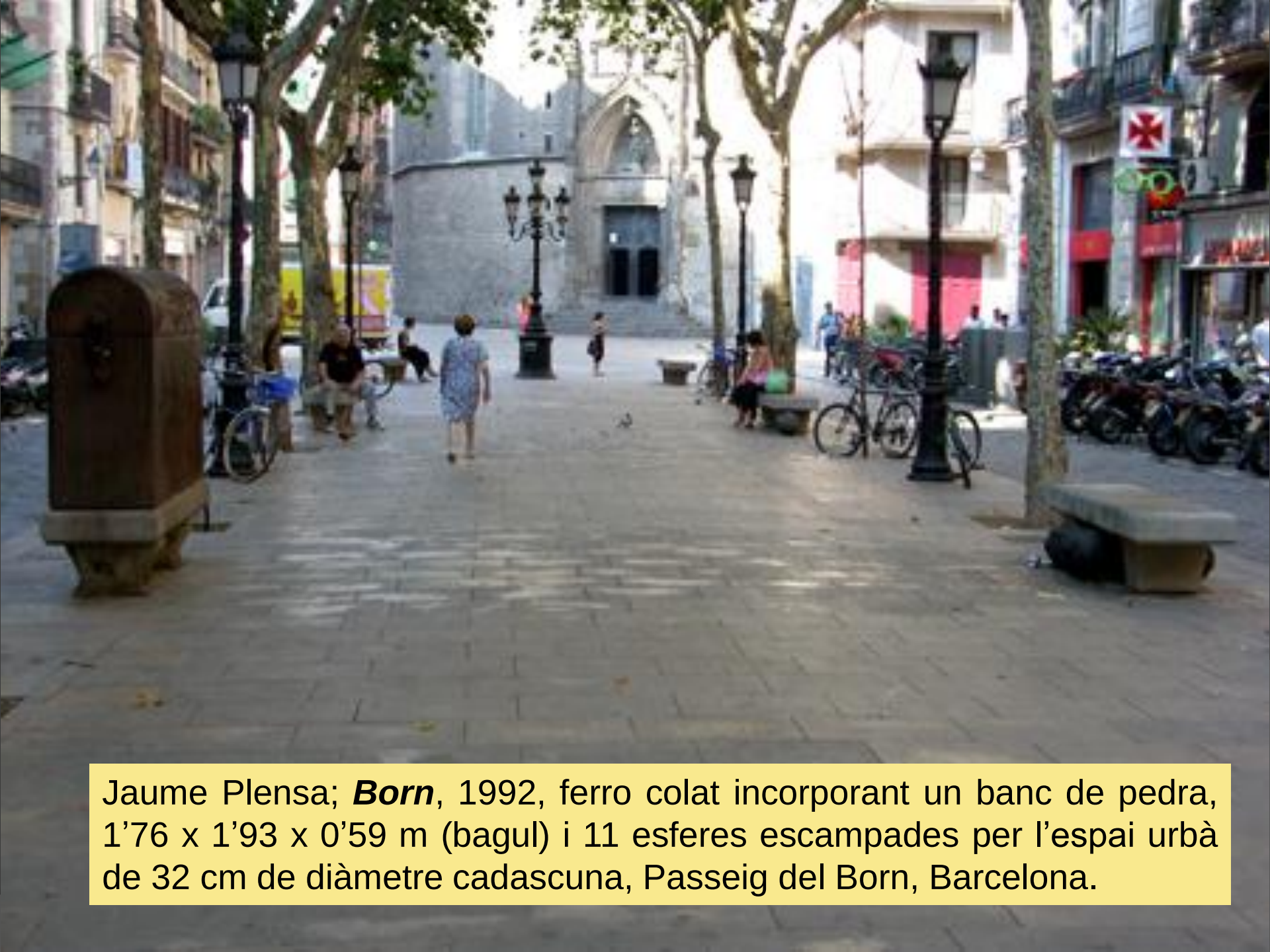

Jaume Plensa; ***Born***, 1992, ferro colat incorporant un banc de pedra, 1’76 x 1’93 x 0’59 m (bagul) i 11 esferes escampades per l’espai urbà de 32 cm de diàmetre cadascuna, Passeig del Born, Barcelona.

BORN
BORN

PARMACIA

TO
BORN

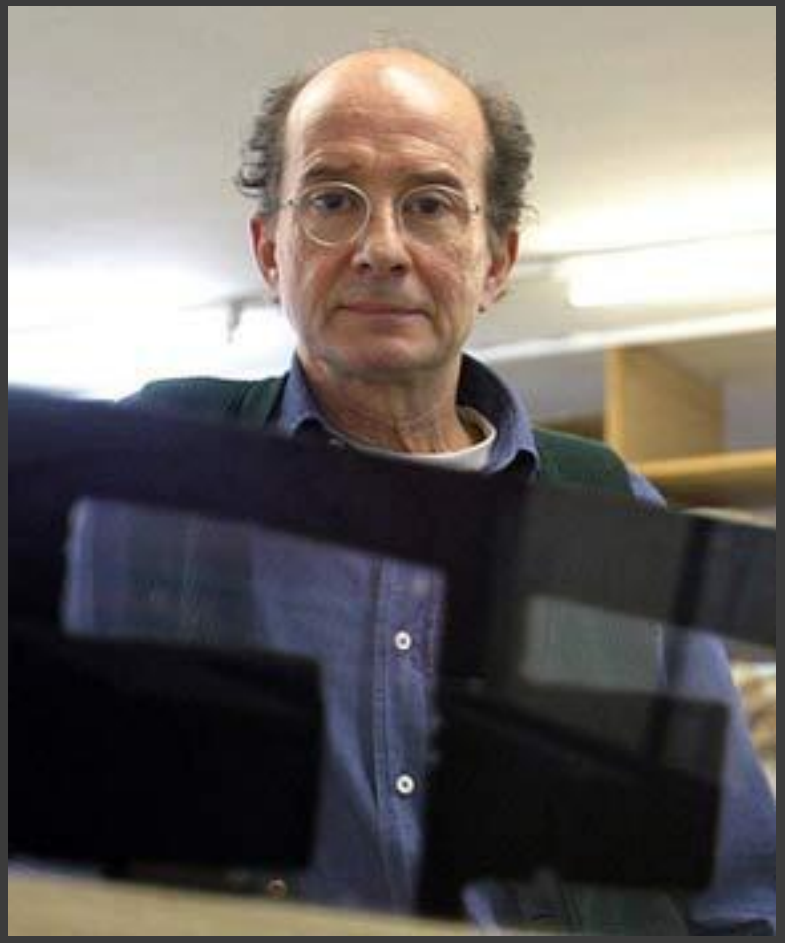

Sergi Aguilar

Sergi Aguilar; ***Límit interior, llibre obert***, 1987, acer, 4’56 x 5 x 4’02 m, Jardins de la Maternitat, Barcelona.

Sergi Aguilar; ***Als nous catalans***, 1986, acer, 17’80 x 2’76 x 4’58 m, Via Júlia, Barcelona

MOBLES

Andrés Nagel

Andrés Nagel
Drac
1985
acer pintat
15’80 x 37’10 x 24’80 m
Parc de l’Espanya Industrial
Barcelona

HOTEL

Fernando Botero

AR 03

Botero; ***Gat***, 1989, bronze, 2’30 x 7 x 2’30 m, 2.200 Kg, Rambla del Raval, Barcelona. (Ha tingut diversos emplaçaments).

GRAFFITI
PERRO

PER
OCK
superstock.com

Fernando Botero; ***Caballo***, bronze, 1992

Beverly Pepper

Beverly Pepper
Sol i ombra
Cel caigut
Espiral arbrada
1988 (primera fase)
1992 (segona fase)
superfície 4’85 ha
ceràmica sobre el paisatge
instal·lació de mides diverses
Parc de l’Estació del Nord
Barcelona

'TROMPE-L'OEIL' MORTAL
Jugant amb la perspectiva i els efectes òptics, els *trompe-l'oeil* enganyen els ulls. Aquest reivindicava més seguretat laboral i va desaparèixer en acabar una edició del saló Construmat.

Robert Llimós

Robert Llimós, ***Marc***, 1996-1997, bronze amb pintura, 4’26 x 3’50 x 2’50 m (total), 3’56 x 2’32 x 1’35 m (figura), Plaça dels voluntaris, Barcelona.

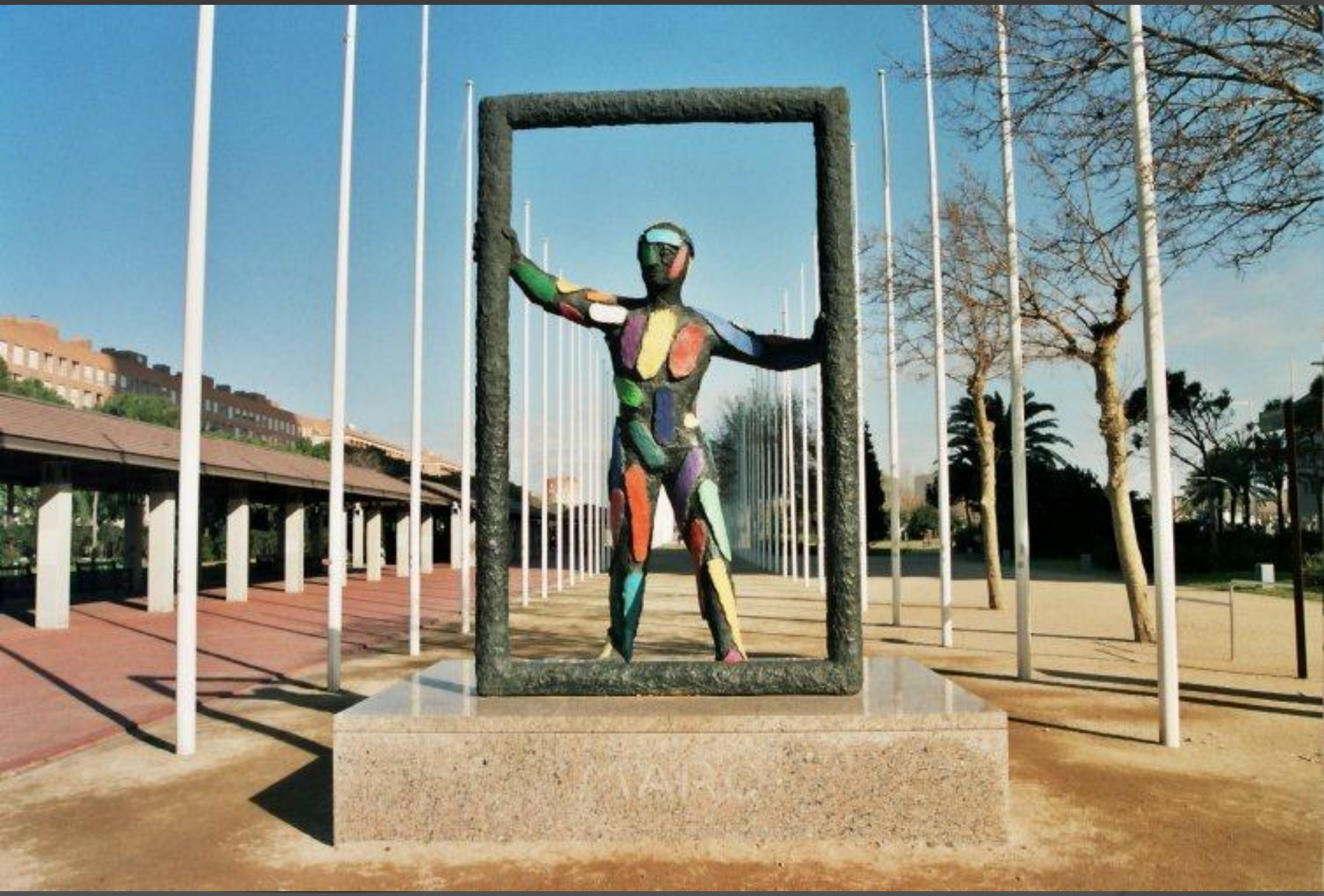
MARO

Robert Llimós
Miraestels
2006
polièster
3’55 m d’alçada
Port de Barcelona
Es tracta d’un saltamartí flotant que també fa la funció de boia.

A banda del seu valor estètic, l'obra ***Miraestels*** està preparada perquè s'hi afegeixin llums i sensors nàutics i es pot utilitzar tan per emetre informació com per a fer de senyalització per a banyistes, motos nàutiques i vaixells, recollir dades de contaminació, de la temperatura de l'aigua, etc.

Es tracta, alhora, d'una idea per humanitzar les boies tècniques i funcionals tot dotant-les d'un concepte més lúdic i estètic.

Detall de l’estel que té amagat a les mans

Maqueta de l’escultura-boia

Susana Solano

Susana Solano; ***Dime, dime querido***, 1992, acer, Barcelona.

Juan Muñoz

Juan Muñoz; ***Una habitación donde siempre llueve***, 1992, ferro, bronze i marbre al terra, 2’95 x 7’90 x 4’70 m (total), 1’45 x 0’75 m diàmetre (figures), Plaça del Mar, Barcelona.

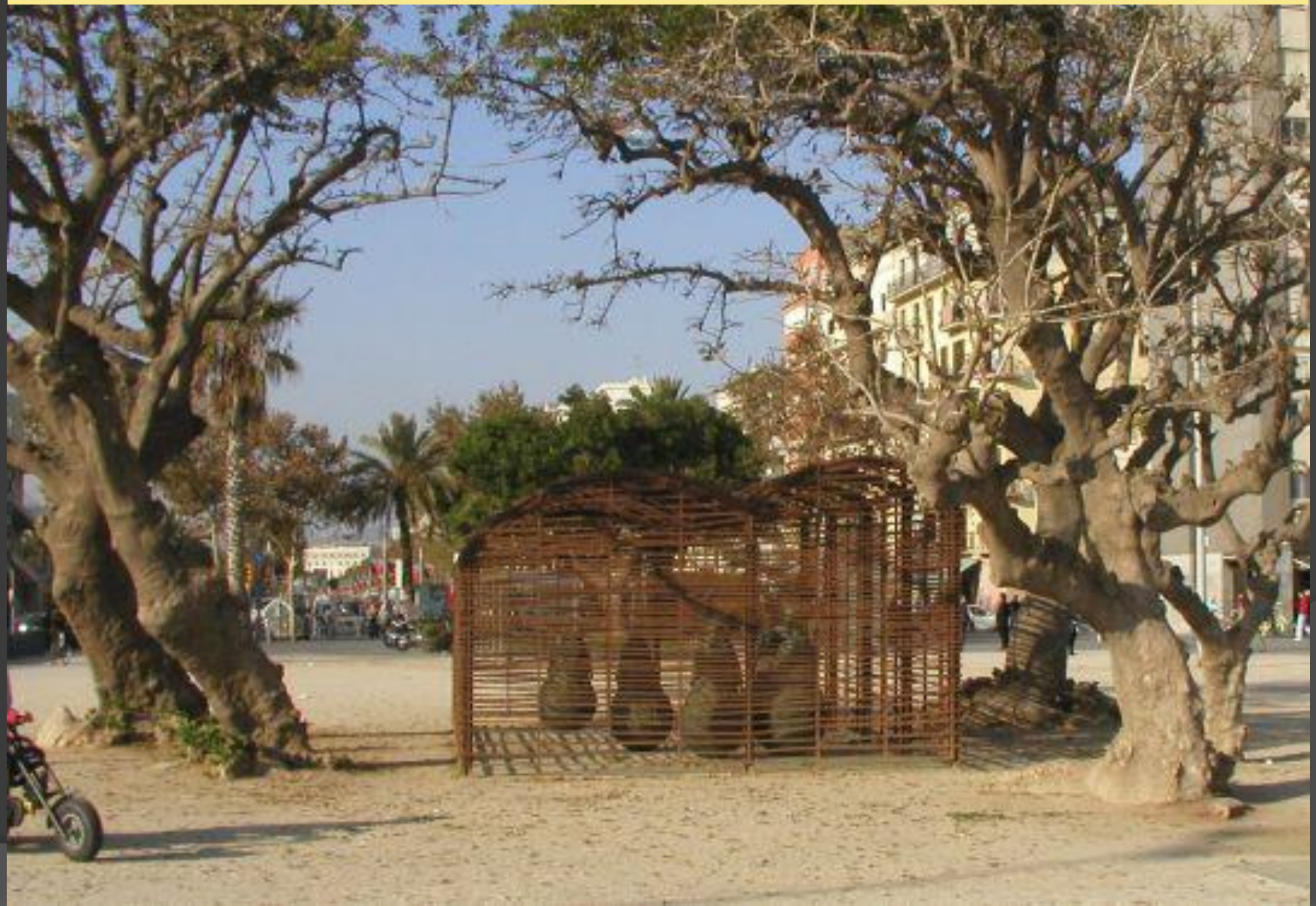

© LolaL.Falantes | Nº 57671 | www.andaluciaimagen.com

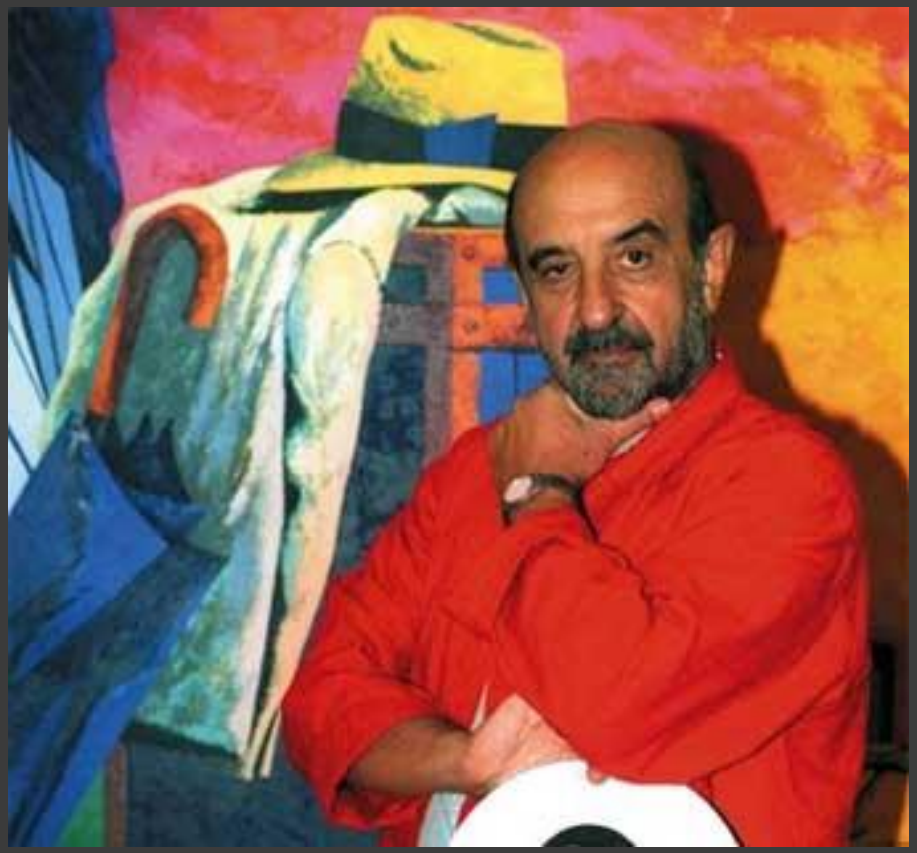

Eduardo Úrculo

Eduardo Úrculo

El cul (a Santiago Roldán), 1999, bronze, 6’50 x 1’71 x 1’53 m

Antoni Llena

Antoni Llena; ***David i Goliat***, 1992, acer inoxidable, acer pintat i resina, 18 x 12’40 x 16’75 m, 120 m^2 de superfície, Parc de les Cascades, Barcelona.

MAPFRE

SUPER STOCK
superstock.com

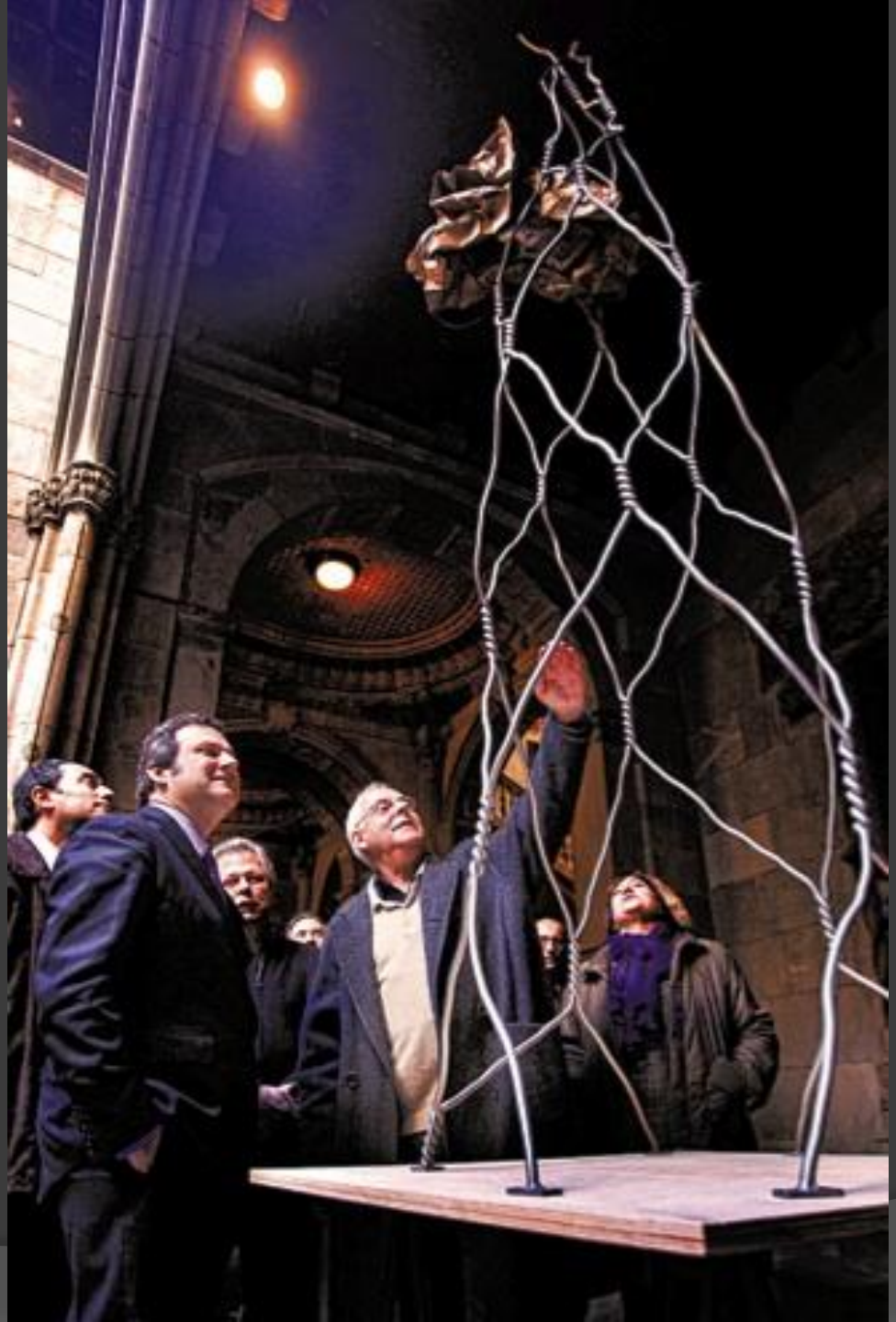

Presentació de la maqueta del monument ***Als Castellers,*** d'Antoni Llena, abans de la seva realització definitiva.

Fases de la construcció del monument ***Als Castellers*** d'Antoni Llena

Antoni Llena; ***Als castellers***, 2012, acer, 25 m d'alçada, tubs de 114 mm de perfil, Plaça de Sant Miquel, Barcelona.

2-Bis

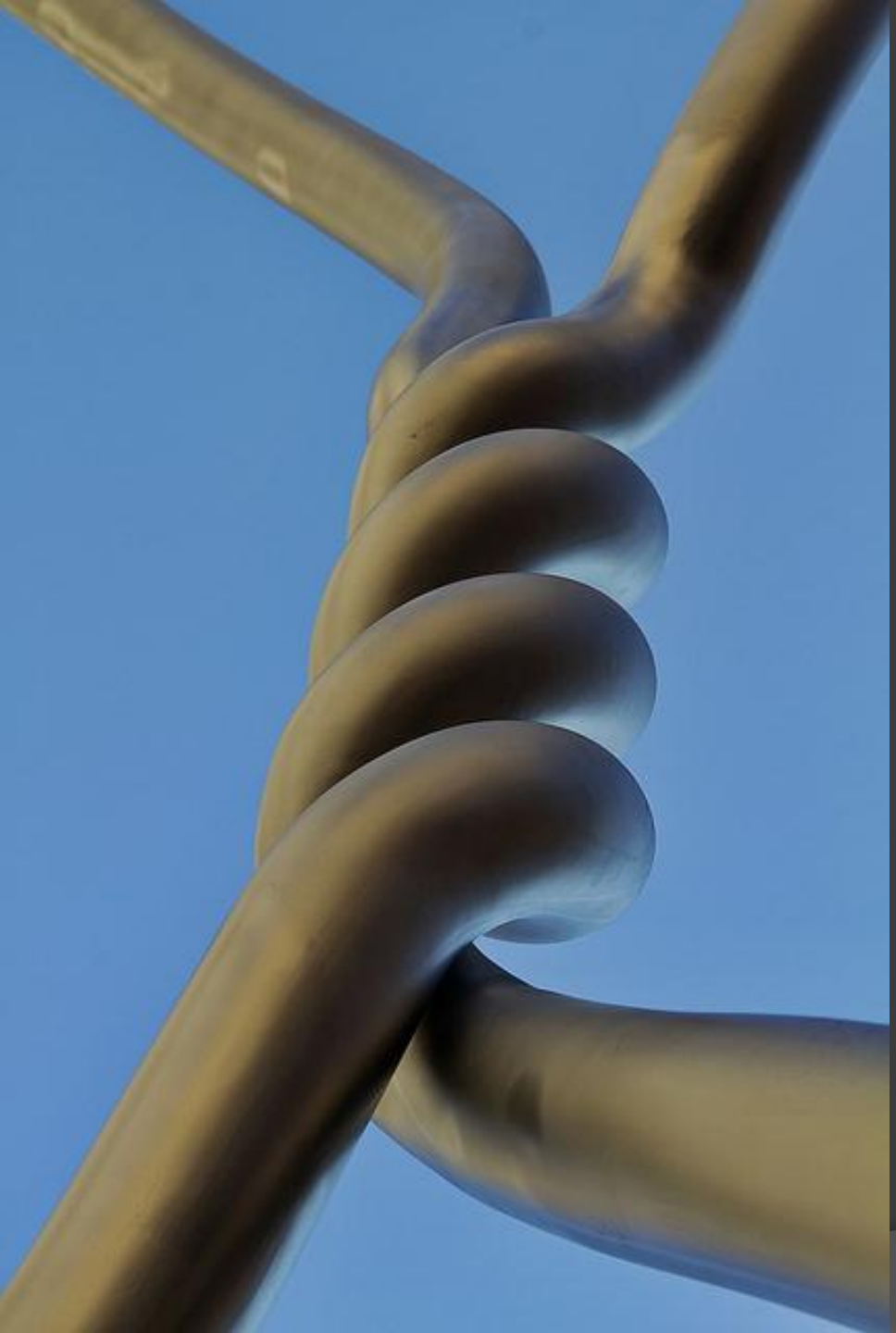

Antoni Tàpies

Façana principal de la Fundació Antoni Tàpies de Barcelona

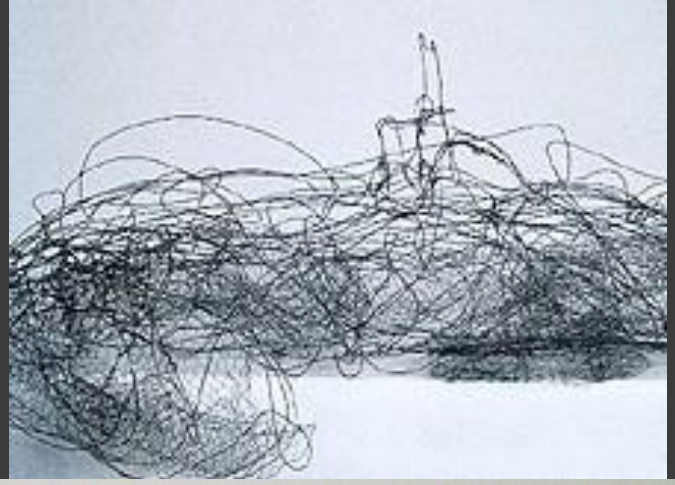

Antoni Tàpies; vistes de la maqueta de ***Núvol i cadira***.

Situació de l’obra en el terrat de l’edifici

Antoni Tàpies; ***Núvol i cadira***, 1990, alumini anoditzat i acer inoxidable, 12’7 x 24 x 6’8 m, Fundació Antoni Tàpies, Barcelona.

Detalls de la forma lineal de la cadira

Antoni Tàpies; ***Homenatge a Picasso***, 1983, vidre, mobles, bigues, aigua, Passeig Picasso, Barcelona

Antoni Tàpies; maqueta del ***Mitjó,*** 1991

El ***Mitjó*** d'Antoni Tàpies és un projecte d'escultura que va ser pensat per al gran Saló Oval del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) situat a Montjuïc. Estava previst que l'obra tingués uns 18 metres d'alçada.

La idea va tenir molt ressò i va desvetllar una gran polèmica als mitjans de comunicació entre partidaris i detractors; finalment, el projecte es va desestimar i no es va dur a terme. Uns anys més tard, el 2010, se n'ha fet una versió reduïda, de tan sols 2,75 m, que està col·locada al terrat de la Fundació Antoni Tàpies de Barcelona.

Antoni Tàpies; ***Mitjó***, 2010, 2’75m, Fundació Antoni Tàpies, Barcelona

Procés d'elaboració del ***Mitjó*** d'Antoni Tàpies

“Ho vaig fer (...) seguint una pauta del meu treball, en el qual, des de fa anys, hi apareixen objectes, robes, etc, amb aquesta voluntat franciscana i budista de donar valor a allò que és petit, sense afany de polèmica. Ho he fet amb el sentit de donar dimensió còsmica a una cosa insignificant.” Antoni Tàpies

Vista de la inauguració del ***Mitjó*** al terrat de la Fundació Antoni Tàpies, Barcelona, 3 de març de 2010.

Margarita Andreu

Margarita Andreu
Encaix
2003
acer inoxidable
10 m d'alçada

Margarita Andreu; ***Encaix***, 2003, acer inoxidable, 10 x 3’50 x 2’20 m, Gran Via (entre Rambla Catalunya i Balmes), Barcelona.

A terra, al costat mateix de l'escultura, hi ha una placa metàl·lica amb una inscripció en quatre idiomes que recorda els bombardejos de 1938.

A la placa hi posa:

"A LES PERSONES MORTES EN ELS BOMBARDEJOS FEIXISTES (1937-1939) DE LA GUERRA CIVIL A BARCELONA I A TOTS ELS POBLES VÍCTIMES D'ALTRES GUERRES"

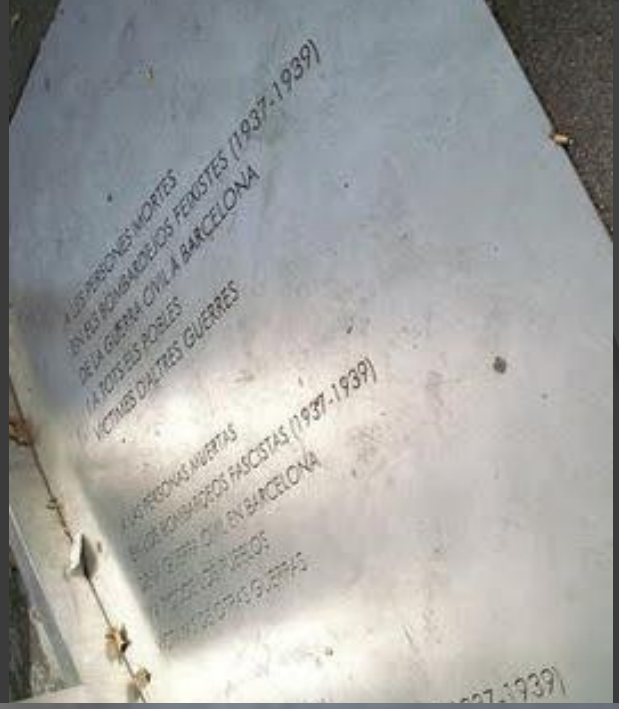
A LES PERSONES MORTES
EN ELS BOMBARDEIGS FEIXISTES (1937-1939)
DE LA GUERRA CIVIL A BARCELONA
I A TOTES ELS POBLES
VÍCTIMES D'ALTRES GUERRES

A LES PERSONES MORTES
EN ELS BOMBARDEIGS FEIXISTES (1937-1939)
DE LA GUERRA CIVIL A BARCELONA
I A TOTES ELS POBLES
VÍCTIMES D'ALTRES GUERRES

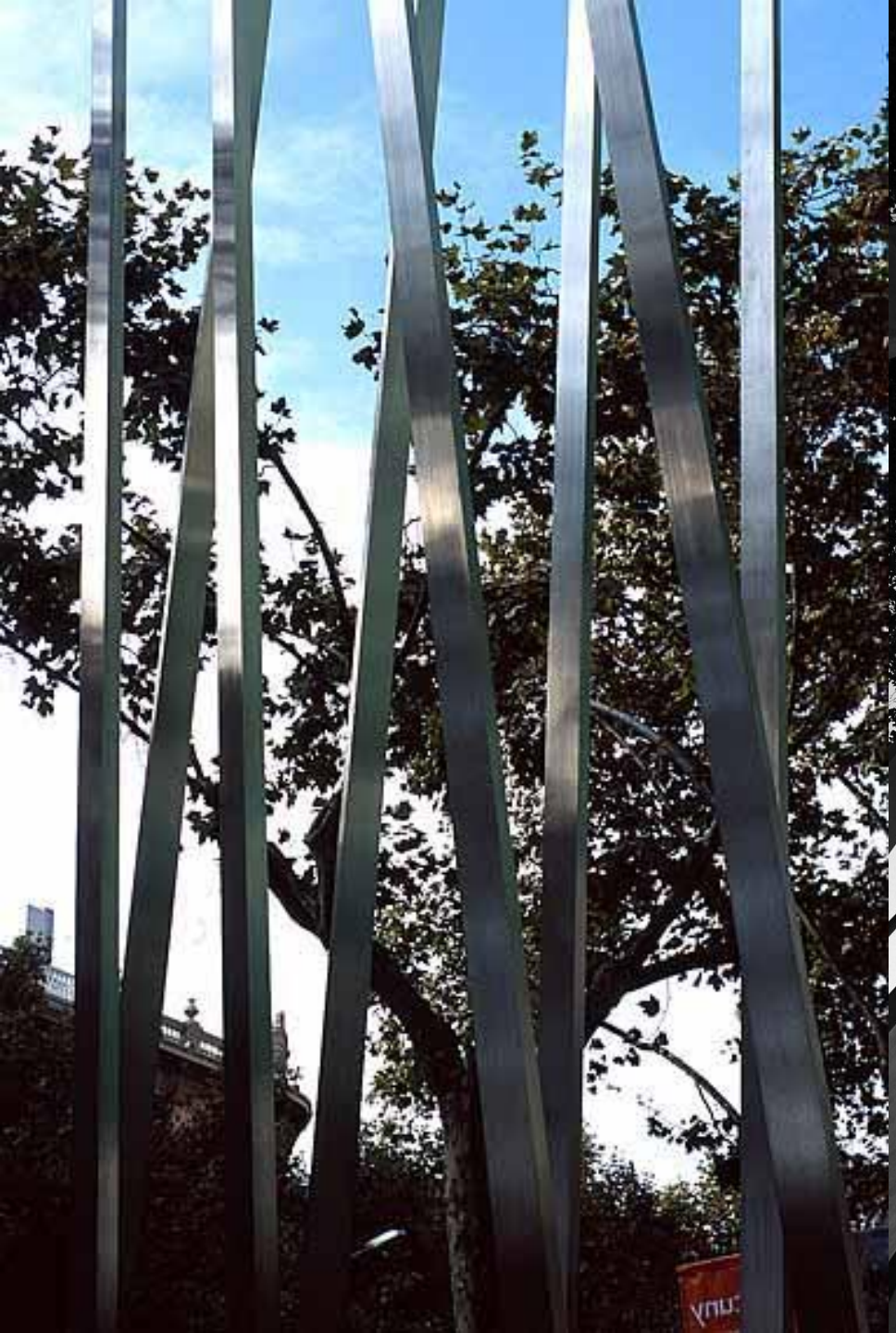

Frederic Amat

Frederic Amat; ***Mural de les Olles***, 2001, 17,70 x 31,20 x 0,30 m, ceràmica, Institut del Teatre, Barcelona.

Per a realitzar aquest gran mural en motiu de la inauguració del nou Institut del teatre, Amat es va inspirar veient un mercat durant un viatge a la Índia.

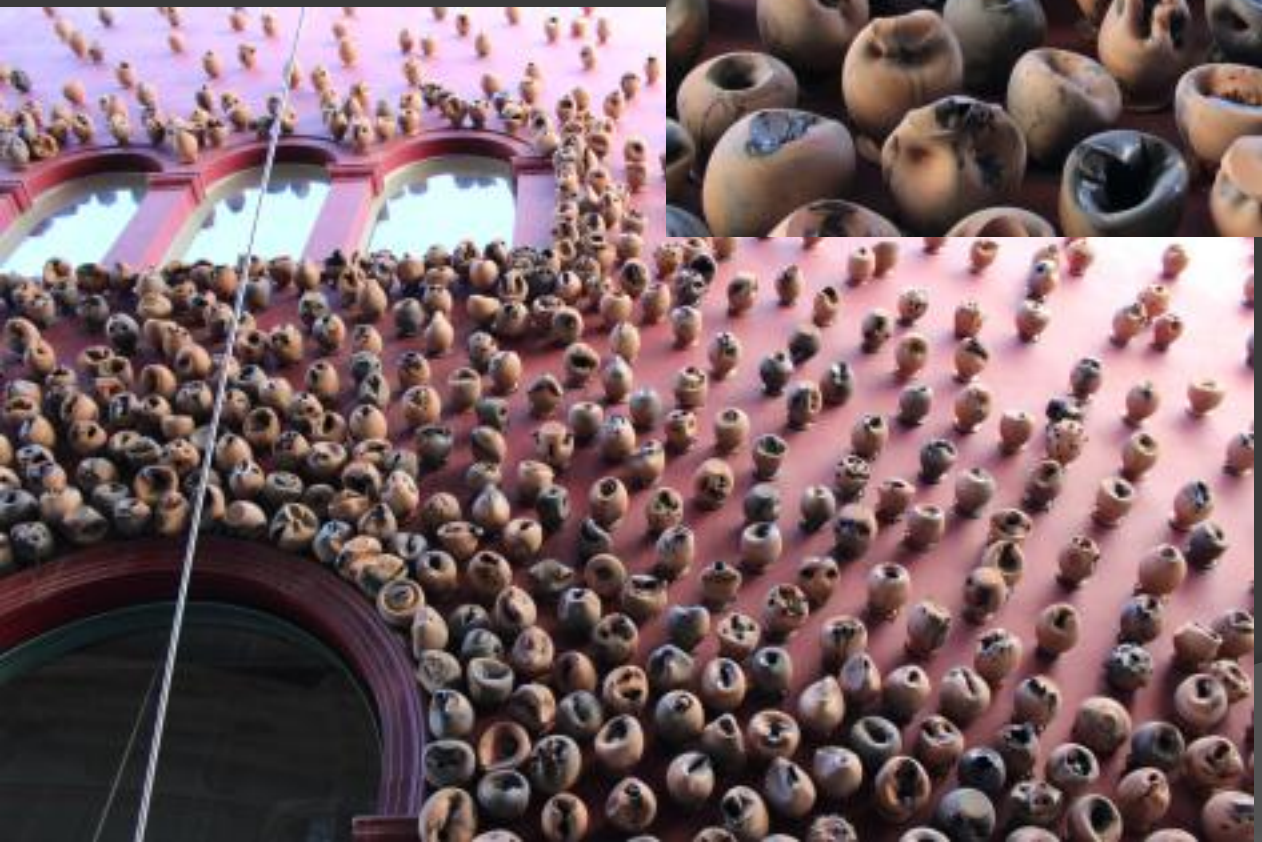

A l‘hora de fer-lo, l’autor va agafar 1.500 olles i les va manipular abans de coure. Amb totes aquestes olles manipulades va compondre el gran mural sobre la paret del darrera de l’antic Mercat de les Flors.

Frederic Amat
Solc
2014
Formigó
0,92 x 17,20 x 2,10 m
Jardins de Salvador Espriu (també coneguts com a Jardinets de Gràcia)
Barcelona

Monument dedicat a Salvador Espriu als jardins que porten el seu nom, també coneguts com els 'Jardinets de Gràcia'.
'Solc', de Frederic Amat, és una gran incisió de formigó al parterre central del passeig, que representa, simbòlicament, la petjada que deixaria, si caigués al terra, el monument dedicat a Francesc Pi i Margall de la Diagonal amb Passeig de Gràcia conegut com 'El llapis',.

saber

L'obelisc, és un "testimoni erecte" d'un segment d'història que va coexistir amb els anys importants de la vida d'Espriu i ha estat la inspiració d'Amat, que fa dialogar les dues obres per lligar l'escultura pública amb el seu entorn històric.

© Abel Figueres i Milà